

Boj proti daňovým podvodům

- evropský přístup -

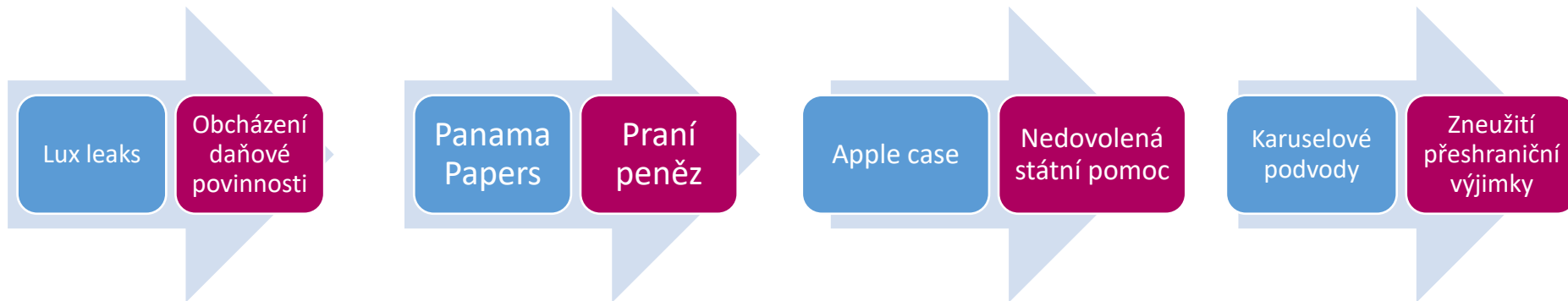
Luděk Niedermayer

26. ledna 2018

www.kdpcr.cz/VATforum-en

Daňové skandály, cesta k novým pravidlům

- Problém obcházení daňové povinnosti, daňové úniky a podvody se dostaly do hledáčku evropských policy makerů se skandálem **LuxLeaks v listopadu 2014**. Následovalo odkrytí tzv. **Panama Papers na jaře 2016** a rozhodnutí o vyšetřování případu **Apple v Irsku na podzim 2016**. Revize daňového systému pak poukázala na nedostatky režimu DPH (skrze mezeru DPH), který je od roku 1993 pouze dočasný.
- Kauzy poukázaly na **nefunkčnost stávajících pravidel v moderní evropské ekonomice**, zejména pak nedostatek transparentnosti, možnost obcházení daňové povinnosti skrze přesouvání zisku či skrze tajné dohody nadnárodních firem a vlád a komplikovanost systému pro malé a střední firmy. Pravidla navíc nereflektovala vývoj v oblasti digitální ekonomiky.

Proč nová pravidla?

Účelem nového nastavení pravidel výběru daní z příjmu nadnárodních firem **není nutně vybrat více peněz do národních rozpočtů, ale vybírat daně efektivně a spravedlivě**. Důsledky obcházení daňové povinnosti těmito subjekty sahají dále než jen do státní kasy. Jedná se také o:

- úpravu hospodářské soutěže a **nastavení rovných podmínek** pro všechny účastníky trhu
- **nápravu sociálních důsledků** obcházení daňové povinnosti velkými hráči
- **obnovení důvěry občanů a malých podnikatelů** ve fungující a spravedlivý systém

Modernizace a přenastavení pravidel daně z příjmu právnických osob umožní vybírat daně spravedlivě od velkých hráčů a snížit daňovou zátěž malým podnikatelům, kteří doposud na velké firmy dopláceli.

Daně transparentně a spravedlivě: nově ustanovená pravidla

- Obcházení daňové povinnosti a nedovolená státní pomoc:
  - **Směrnice proti obcházení daňové povinnosti**
  - **Automatická výměna informací** se nyní vztahuje na daňové dohody, daňové informace s ohledem na vykazování zisků dle zemí
  - **EU seznam daňových rájů**
  - Doporučení o daňových smlouvách a Externí strategie pro efektivní zdanění

Globální iniciativy: OECD BEPS, AEOI standard

- Praní peněz a financování terorismu:
  - **4. revize směrnice proti praní peněz**
  - **Automatická výměna informací** s ohledem na přístup k informacím pro boj proti praní peněz (včetně informací o konečném vlastníkovi) a informací o finančních účtech
  - **EU seznam zemí se strategickými nedostatky v boji proti praní peněz**

Daně transparentně a spravedlivě: projednávané a očekávané iniciativy

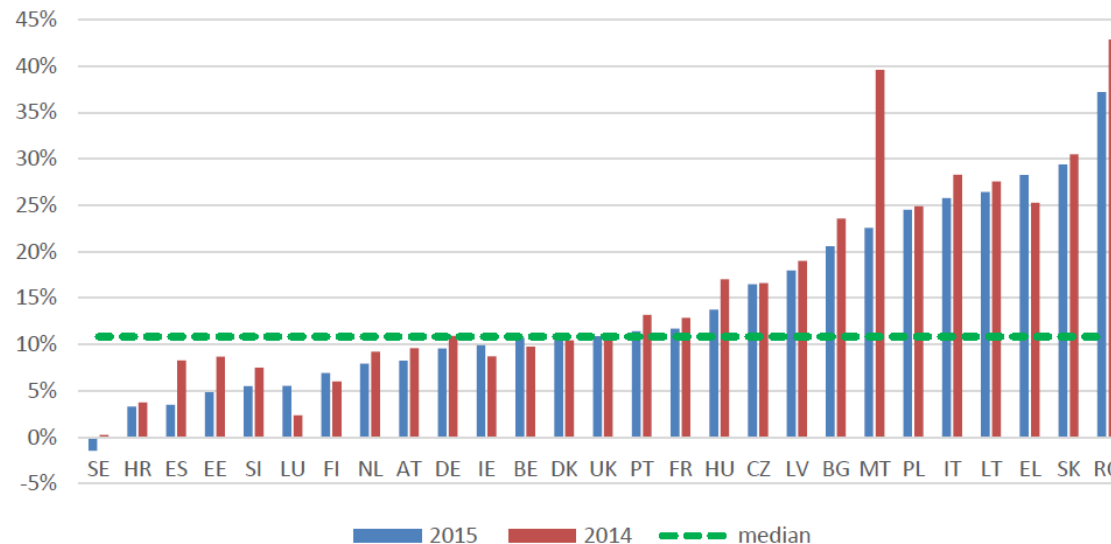
- **Společný základ daně a konsolidace**
- **Veřejné vykazování zisků dle jednotlivých zemí**
- **Povinná výměna informací pro zprostředkovatele daňového plánování**
- **Pravidla pro zdanění digitální ekonomiky**

* *Přehled iniciativ k DPH následuje*

Mezera DPH

- **Mezera DPH, tedy rozdíl mezi očekávaným a inkasovaným výnosem z DPH, činila v EU v roce 2015 152 mld EUR, neboli 12,7 % z očekávaného výnosu.**
- **Jedná se o ukazuje ztrátu výnosu z DPH** vzniklou na základě podvodů, úniků, obcházení daňové povinnosti, bankrotů, insolvence firem a chyb ve výpočtech.
- **V ČR mezera DPH činila v roce 2015 66,7 mld. CZK, tj. 16 % z očekávaného výnosu z DPH.**

Figure 2.1. VAT Gap as a percent of the VTTL in EU-27 Member States, 2015 and 2014

Zdroj: Evropská komise 2017, VAT Gap Study

Daňové podvody a evropská reforma systému DPH

- Studie ukazují, že až **36 % mezery DPH je způsobeno právě podvody.**
- Stávající evropský systém pro výběr DPH, který byl v roce 1993 ustanoven jako **prozatímní**, uplatňuje výjimku pro přeshraniční obchod v rámci EU. Tato výjimka je zneužívána pro tzv. karuselové podvody, které jsou objemově největšími podvody na DPH.
- Evropská komise postupně navrhuje opatření, která povedou k zavedení **trvalého evropského systému DPH**, který bude **postaven na principu cílové země** (destination principle), příjem z DPH bude mít tedy země spotřeby. Výjimka pro přeshraniční obchod v rámci EU bude odstraněna a tím i příležitost využít „oddanění“ pohybu přes hranice pro podvody.

Akční plán DPH

V dubnu 2016 představila Evropská komise **Akční plán pro reformu DPH**. Zavedení trvalého systému DPH pro přeshraniční obchod v rámci EU postavený na principu cílové země je pouze jedním ze 4 elementů reformy.

Další oblasti jsou:

- Odstranění překážek v oblasti DPH pro **e-commerce** a balíček **DPH pro SMEs**
- **Okamžitá opatření pro snížení mezery DPH** (zahrnuje zlepšení spolupráce mezi autoritami v rámci EU i se 3. zeměmi, zefektivnění daňové administrativy, zlepšení výběru daní a dobrovolné spolupráce firem a institucí)
- Zjednodušení a modernizace politiky **sazeb DPH**

Akční plán DPH: přehled zveřejněných iniciativ

- *prosinec 2016* – modernizace a zjednodušení výběru DPH z **přeshraničních nákupů online**
- *prosinec 2016* – návrh nařízení pro **dočasnou výjimku zavedení mechanismu reverse charge**
- *říjen 2017* – návrh **základních principů reformy systému DPH v EU** a čtyři základní opravy stávajícího systému postavené na institutu tzv. certifikované osoby povinné k DPH
  - odpuštění povinnosti platit DPH v zemi skladu
  - zjednodušení pravidel v případě řetězového prodeje zboží bez fyzického přesunu
  - přeshraniční osvobození od platby DPH pouze pro osoby s identifikačním číslem DPH
  - prokazování vnitroeurovské dodávky
- *listopad 2017* – nová pravidla **administrativní spolupráce členských států pro efektivní boj s podvody na DPH**
- *leden 2018* – **zjednodušená pravidla plateb DPH pro malé a střední podniky**
- *leden 2018* – **flexibilita sazeb DPH**

Akční plán DPH: co zbývá?

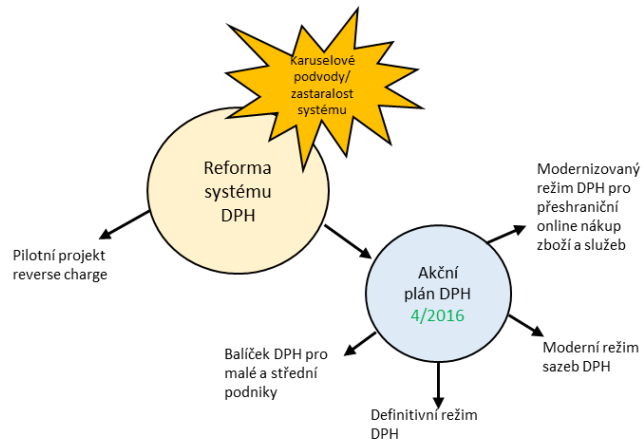
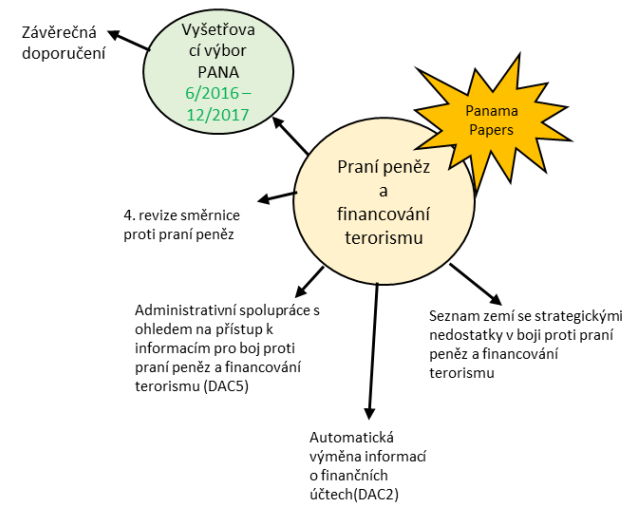
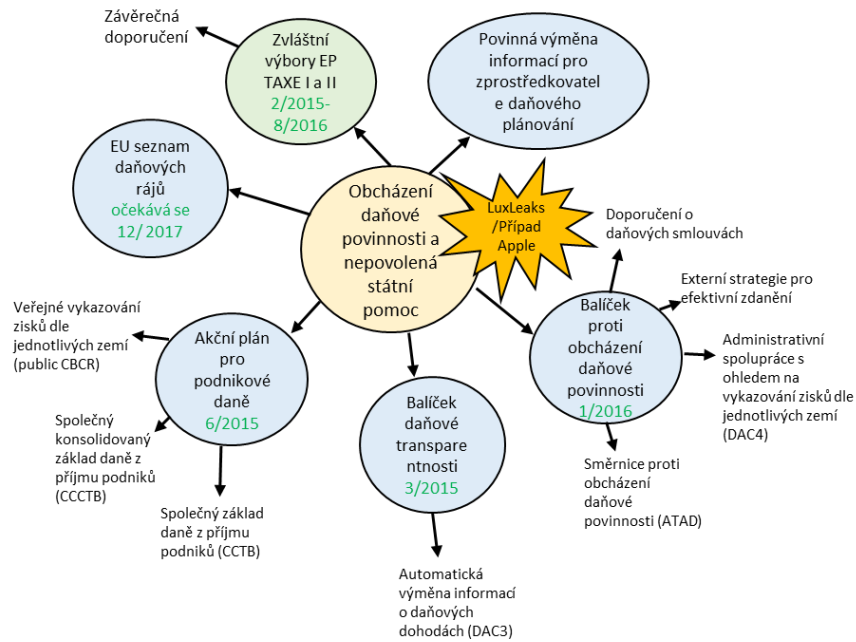
- *jaro 2018 (očekává se)* – **revize směrnice o DPH**

Tato revize zakomponuje všechny předchozí iniciativy a zavede trvalý systém DPH v EU postavený na principu cílové země a pomůže tak snížit množství podvodů na DPH až o 80 %.

?

Děkuji za pozornost.

Příloha

Globální OECD iniciativy v boji proti obcházení daňové povinnosti a praní peněz: Iniciativa BEPS (eroze základu daně a přesouvání zisku), AEOI standard (automatická výměna informací o finančních útech)

Legenda	
	Problematika
	Kauza/ problém
	Iniciativa Komise
	Iniciativa Evropského parlamentu
	(Ne)legislativní řešení